

Więzień z chorym sercem

Osadzony w zakładzie karnym M. N. po ostatecznym sprecyzowaniu żądania pozwu wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w P. kwoty 250.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę i cierpienia fizyczne oraz psychiczne podczas jego pobytu w Areszcie Śledczym oraz zakładach karnych.

Wyrokiem z dnia 12 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił powództwo; przyznał adwokatowi J. W. z Kancelarii (...) z siedzibą w Z. od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Zielonej Górze) kwotę 7.200 zł + VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu; nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów procesu.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i wnioski. Powód zawał mięśnia sercowego przeszedł na wolności w dniu 19.03.2009 r. Wypisał się ze szpitala na własne żądanie.

W trakcie pobytu w Zakładzie Karnym w K., powód był jednym z osadzonych, który najczęściej korzystał z opieki lekarskiej, były to wizyty u lekarzy ogólnych i specjalistów. Wielokrotnie odmawiał współpracy z lekarzem, np. przyjęcia leku — zamiennika w stosunku do tego, który zlecony był w schemacie leczenia na wolności, odmawiał zgody na wyjazd na wcześniej ustalony termin konsultacji specjalistycznej. Wielokrotnie domagał się przyjazdu karetki pogotowia, a gdy przyjeżdżała, okazywało się, że powód w badaniu ogólnym był w bardzo dobrej formie, badano wówczas również parametry kardiologiczne.

Powodowi umożliwiono stosowanie pełnego i adekwatnego do stanu kardiologicznego leczenie farmakologicznego w trakcie przebywania w Aresztach Śledczych w Ł., N. i P. oraz w Zakładzie Karnym w K.. Stosowanie leków generycznych - „zamienników” jest w pełni akceptowaną praktyką medyczną i rutynowo stosowaną przez lekarzy.

Odpowiedzialność pozwanego Inspektoratu Służby Więziennej należało ocenić na gruncie art. 417 k.c. Dla określenia odpowiedzialności odszkodowawczej władz publicznych, obok zdarzenia sprawczego konieczne jest ustalenie pozostałych przesłanek odpowiedzialności deliktowej, a więc szkody i związku przyczynowego. Podstawową przesłanką odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu zadań z zakresu władzy publicznej jest ich bezprawność, którą ustawodawca określił w komentowanym przepisie jako zachowanie „niezgodne z prawem”. Taką samą konstrukcję przyjęto w art. 77 ust. 1 Konstytucji RP(...)

Obowiązkiem więziennej służby zdrowia jest zachowanie osadzonych przy życiu i w niepogorszonym zdrowiu. Zadaniem tej służby nie jest spełnianie wygórowanych oczekiwań osób pozbawionych wolności co do metod leczniczych, rehabilitacji oraz stosowanych leków. Pozwany zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności w sposób prawidłowy udzielał powodowi pomocy medycznej.

Powód w czasie pobytu w jednostkach penitencjarnych miał zapewnioną właściwą, zgodną z przepisami i zasadami sztuki medycznej opiekę lekarską, w tym konsultacje specjalistyczne. Z dokumentacji medycznej przedłożonej do akt sprawy, wynika, że powodowi była wielokrotnie udzielana pomoc medyczna,

przeprowadzane były badania i konsultacje medyczne. Należy przy tym zaakcentować, że powodowi była także wielokrotnie, udzielana pomoc z uwagi na zgłaszane przez niego złe samopoczucie, które ma charakter subiektywny. Jego żądania udzielenia pomocy medycznej — w kilku przypadkach - miały charakter arogancki i roszczeniowy.

Odnosząc się do twierdzeń powoda - upatrującego przyczyny zawału serca w przebywaniu w zadymionej celi, to powód był nałogowym palaczem i umieszczenie go w celi z palaczami tytoniu było rezultatem złożonej deklaracji. W notatkach ambulatoryjnych znalazły się zapisy, że powód przyznał, że wypala paczkę papierosów. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach zamkniętych podległych Ministrowi Sprawiedliwości — dla osadzonych używających wyrobów tytoniowych wyznacza się odrębne cele mieszkalne.

Więzień nie zgodził się z wyrokiem i złożył apelacje do Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, który stwierdził, że apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W świetle przeprowadzonych w sprawie dowodów nie było podstaw do uznania, że powodowi w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności nie zapewniono opieki zdrowotnej zgodnej z właściwymi przepisami i standardami medycznymi.

Biegły przy tym w sposób logiczny wyjaśnił, z jakich przyczyn dla wydania opinii nie było niezbędne badanie powoda. Ocenie specjalistycznej w pierwszej kolejności podlegała bowiem prawidłowość przeprowadzonych w stosunku do powoda procedur medycznych na podstawie odzwierciedlających je dokumentów.

Dowolne i niewiarygodne są przy tym obecne twierdzenia powoda, jakoby odmowa przyjmowania leków wynikała z faktu, że nie zostały one wydawane w odpowiedniej, przepisanej pacjentowi ilości (trzy zamiast pięciu).

Ponownie też należy podkreślić, że, w świetle opinii biegłego z dziedziny kardiologii, przez cały czas pobytu w zakładzie karnym powodowi wydawano wszystkie leki niezbędne w procesie leczenia i odpowiednie do jego aktualnego stanu zdrowia.

Nie ma także podstaw do przyjęcia, że powodowi bezpodstawnie uniemożliwiono skorzystanie ze specjalistycznej konsultacji kardiologicznej. Powód nie kwestionował, że zadeklarował się przy przyjęciu do zakładu karnego jako osoba paląca wyroby tytoniowe, co oznacza, że na własną prośbę skierowany został do celi przeznaczonej dla osób palących.

Z uwagi na brak środków finansowych po stronie skarżącego oraz jego stan zdrowia i inwalidztwo, niewątpliwie znacznie utrudniające podjęcie pracy, zaistniały szczególne okoliczności, uzasadniające nieobciążanie go obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Pod wyrokiem podpisali się sędziowie: Piotr Górecki, Bogdan Wysocki oraz Piotr Majchrzak